

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 772

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 19 august 2025

SUMAR

Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 63 din 25 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (2) lit. a) și ale art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, raportate la art. 21 ³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară	2–7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
662. — Hotărâre privind alocarea unei sume din Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2025, pentru unitatea administrativ-teritorială Rona de Sus, județul Maramureș	8
663. — Hotărâre privind stabilirea unor măsuri în acordarea de ajutoare de urgență în bani persoanelor care se află în situații de necesitate cauzate de inundațiile produse în județele Neamț și Suceava, în perioada 27-28 iulie 2025	8–9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 243 din 23 iunie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–15
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
22. — Circulară privind rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii constituite în lei începând cu perioada de aplicare 24 iulie-23 august 2025.....	16
23. — Circulară privind rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii constituite în euro începând cu perioada de aplicare 24 iulie-23 august 2025	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 63

din 25 februarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (2) lit. a) și ale art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, raportate la art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionuța Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (2) lit. a) și ale art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, raportate la art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, excepție ridicată de Mihai Fercală, Iulian Stan, Sorin Mihăilă și Elena Mihăilă și de Societatea de Investiții Financiare Transilvania — S.A. din Brașov în Dosarul nr. 435/64/2014* al Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 100D/2020.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autorii excepției de neconstituționalitate persoane fizice, avocat Ana-Maria Burada, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului ales prezent, care solicită să se constate temeinicia excepției de neconstituționalitate, în raport cu dispozițiile constituționale, convenționale și internaționale cu privire la drepturile omului, astfel cum aceasta a fost detaliată în motivarea excepției cuprinsă în dosarul cauzei. În esență, se arată că, în ceea ce privește contravențiile prevăzute de art. 272 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 297/2004, legea nu stabilește criterii și condiții obiective pentru determinarea elementelor constitutive ale acestora, lăsând această chestiune/apreciere la libera decizie a Autorității de Supraveghere Financiară, ceea ce conduce la o aplicare arbitrară a normelor criticate (astfel cum este prezentat pe larg în cuprinsul motivării excepției aflate la dosarul cauzei); lipsa elementelor constitutive ale contravenției și absența unei reprezentări clare a acestora face ca, în soluținarea în contenciosul administrativ, judecătorii să nu dispună de reperele necesare pentru interpretarea și aplicarea corectă a legii; neconformitatea normelor legale cu tehnica de reglementare stabilită de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor; deficiențe în stabilirea obligațiilor instituționale, deoarece normele nu prevăd distinct, precis și explicit obligațiile care revin entităților implicate, generând ambiguitate și dificultăți în aplicarea normelor din domeniul pieței de capital; lipsa stabilirii clare a subiectului activ al contravenției — entitatea este subiectul activ al contravenției sau persoanele fizice din conducerea acesteia; deficiențe de tehnică legislativă — imprecizie și lipsă de claritate, cetățeanul fiind împiedicat să își adapteze comportamentul; lipsa previzibilității și a limitării puterii de apreciere a autorităților în

raport cu ambiguitatea care afectează capacitatea persoanei de a anticipa consecințele juridice ale faptelor sale; afectarea garanțiilor dreptului la un proces echitabil și la apărare prin imprecizia normelor antereferite; încălcarea principiilor fundamentale și a supremației Constituției. Cu privire la dispozițiile art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004, raportate la art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, se susține că acestea sunt neconstituționale deoarece: în ceea ce privește regimul juridic al deciziilor Autorității de Supraveghere Financiară și caracterul lor executoriu, între categoriile de decizii — acte de constatare a săvârșirii unei contravenții și acte administrative individuale, este prevăzută o singură procedură de contestare și ar trebui făcută o distincție între cele două categorii — una ar trebui contestată potrivit contenciosului administrativ, iar pentru cealaltă ar trebui urmate regulile stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 2/2001; nerespectarea principiilor egalității și accesului liber la justiție, lipsa independenței și imparțialității structurilor Autorității de Supraveghere Financiară, procedura prealabilă de contestare inadecvată, încălcarea principiului contradictorialității și a dreptului la apărare. În final, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, astfel cum aceasta a fost detaliată prin notele scrise aflate la dosarul cauzei.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât: (i) dispozițiile art. 272 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 297/2004 îndeplinesc condițiile de calitate a legii, prin prisma previzibilității și clarității, inclusiv prin raportare la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001; (ii) dispozițiile art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004, raportate la art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 nu sunt contrare prevederilor constituționale menționate în susținerea excepției, deoarece verificarea legalității actelor Autorității de Supraveghere Financiară se face de către o instanță judecătorească ce se bucură de independență și se caracterizează prin imparțialitate, printr-o procedură ce respectă exigențele unui proces echitabil, în condițiile asigurării dreptului la apărare al părților, acestea având posibilitatea de a beneficia de toate garanțiile procesuale pentru a valorifica drepturile procedurale prevăzute de lege.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 16 decembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 435/64/2014*, **Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (2) lit. a) și ale art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, raportate la art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară**, excepție ridicată de Mihai Fercală, Iulian Stan, Sorin Mihăilă și Elena Mihăilă și de Societatea de Investiții Financiare Transilvania — S.A. din Brașov într-o cauză

întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 297/2004 coroborate cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 93/2012.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile art. 272 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 297/2004 nu îndeplinesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate și sunt incompatibile cu principiul legalității cuprins în art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât: (i) stabilirea faptelor a căror săvârșire constituie contravenții este lăsată, în mod arbitrar, la libera apreciere a Autorității de Supraveghere Financiară, fără ca legiuitorul să fi stabilit criteriile și condițiile necesare operațiunii de constatare și sancționare a contravențiilor, în condițiile în care obligațiile care trebuie să fie respectate de entitatea destinatară a normelor se regăsesc în tot cuprinsul Legii nr. 297/2004, precum și în toate actele normative primare și secundare ce reglementează organizarea și funcționarea pieței de capital din România; (ii) tehnica de reglementare a prevederilor legale criticate nu corespunde nici regulilor instituite prin art. 3 alin. (1) coroborat cu art. 1 teza a doua din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, nefiind stabilite în mod concret obligațiile emitenților sau conducătorilor acestora a căror neîndeplinire atrage răspunderea contravențională, în condițiile în care dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate nu stabilesc subiectul activ al contravenției — entitatea reglementată sau persoanele din conducerea acesteia. Prin urmare, în lipsa elementelor care constituie contravenția, judecătorul însuși nu dispune de reperele necesare în aplicarea și interpretarea legii, cu prilejul soluționării acțiunii în contencios administrativ îndreptate împotriva deciziei de constatare și sancționare a contravenției. Or, toate aceste aspecte afectează și garanțiile constituționale și convenționale ce caracterizează dreptul la un proces echitabil în componentele sale. Referitor la dispozițiile art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004, raportate la art. 213 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, se susține că acestea sunt neconstituționale, în măsura în care decizia prin care se aplică o sancțiune contravențională este calificată ca fiind „act administrativ individual” emis de Autoritatea de Supraveghere Financiară în exercitarea atribuțiilor acesteia de agent constatat al săvârșirii unor fapte încadrate în categoria contravențiilor, iar contestarea acestora se poate face la Curtea de Apel București în cadrul procedurii reglementate de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, aspect ce contravine principiului egalității, accesului liber la justiție și prezumției de nevinovăție. Astfel, prin prevederile criticate se stabilește o procedură de contestare a actelor emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară distinctă, care derogă de la dispozițiile ce reglementează regimul general al contravențiilor și creează o situație discriminatorie între persoanele care au săvârșit contravenții prevăzute de legislația incidentă în materia pieței de capital și cele care se pot prevala de dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Aceasta, întrucât, potrivit art. 213 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, plângerile formulate împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor în materia pieței de capital sunt soluționate exclusiv conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, context în care persoanele respective pot beneficia de garanțiile normelor generale (prezumția de nevinovăție, suspendarea de drept, efectul suspensiv al executării sancțiunii dispuse prin intermediul actului administrativ contestat până la pronunțarea unei decizii definitive în cauză, principiul contradicționalității etc.). Or, faptele de natură contravențională sunt asimilate celor de natură penală, diferența esențială dintre acestea constând în gradul mai redus de pericol social și în sancțiunea mai ușoară prevăzută de lege. Astfel, în materie contravențională se va aplica, similar dreptului penal, prezumția de nevinovăție, sens în care sarcina probei va trebui să revină organului constatat al contravenției, iar nu

contravenientului. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 21 februarie 1984, pronunțată în Cauza *Öztürk împotriva Germaniei*) și a Curții Constituționale (Decizia nr. 251 din 12 iunie 2003), orice acuzat are dreptul la un proces echitabil, iar noțiunea de contravenient în dreptul administrativ folosită de legiuitor nu are sensul unei înfrângeri a prezumției de nevinovăție, fiind asimilată unei proceduri penale. Aspectele mai sus învederate restrâng exercițiul drepturilor fundamentale, fără a fi întrunite condițiile prevăzute de textul constituțional cuprins în art. 53. În contextul criticilor de neconstituționalitate se menționează jurisprudența Curții Constituționale și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului în materia principiilor invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

7. **Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal** opinează că dispozițiile criticate sunt constituționale.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 272 alin. (2) lit. a) și ale art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, raportate la art. 213 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 21 decembrie 2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins:

— Art. 272 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 297/2004: „(2) *Constituie contravenții următoarele fapte: a) nerespectarea măsurilor stabilite prin actele de autorizare, supraveghere, reglementare și control sau în urma acestora;*”;

— Art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004: „(1) *Săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 272 și 273² se constată de către C.N.V.M. (...)*

(3) *La primirea actelor de verificare rezultate în urma activității de autorizare, supraveghere sau control, în situația în care se constată săvârșirea unei contravenții, C.N.V.M. dispune aplicarea sancțiunilor prevăzute de art. 273 sau 273². De asemenea, prin acte individuale, C.N.V.M. poate dispune extinderea investigațiilor, luarea de măsuri conservatorii și/sau audierea persoanelor vizate de actele de verificare.*”;

— Art. 213 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012: „*Deciziile și orice alte acte administrative emise de A.S.F. se contestă conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.*”

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, în componenta privind calitatea legii, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (11)

privind principiul prezumției de nevinovăție și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*. De asemenea, sunt menționate dispozițiile art. 6, referitoare la dreptul la un proces echitabil și garanțiile procesuale, inclusiv prezumția de nevinovăție, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 10 referitor la dreptul oricărei persoane, în deplină egalitate, de a fi audiată în mod echitabil de către un tribunal independent și imparțial din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că art. 272 alin. (2) lit. a) și art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004 fac parte din titlul X: *Răspunderi și sancțiuni* și stabilesc, în esență, care fapte intră sub incidența contravențiilor — în speță, nerespectarea măsurilor stabilite prin actele de autorizare, supraveghere, reglementare și control sau în urma acestora —, precum și autoritatea care este îndrituită cu procedura de stabilire și constatare a contravențiilor și de aplicare a sancțiunilor în această materie — Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (C.N.V.M.), în prezent Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.) (procedură care derogă de la Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001), iar art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 face parte din capitolul IV¹: *Regim sancționator* și statuează că deciziile și orice alte acte administrative emise de A.S.F. se contestă conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

14. Având în vedere acest context legislativ, Curtea observă că dispozițiile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care sunt, spre exemplu, Decizia nr. 655 din 17 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 15 februarie 2018, și Decizia nr. 641 din 21 noiembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 26 septembrie 2024, prin care instanța de contencios constituțional a respins excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Astfel, prin Decizia nr. 655 din 17 octombrie 2017, precitată, paragrafele 27-29, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 272 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 297/2004, în raport cu art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea a constatat că aceasta este neîntemeiată, deoarece textele criticate îndeplinesc condițiile de calitate a legii, astfel cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, prin Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, paragrafele 16-19, 26 și 27, respectiv cerințele de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, specifice standardului calității legii, precum și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care a fost avută în vedere de instanța de contencios constituțional la pronunțarea deciziilor în această materie. În acest context, Curtea a avut în vedere Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni* și *Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, prin care s-a statuat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi. Previzibilitatea legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. La fel se întâmplă și cu profesioniștii, obișnuiți să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea activității lor. Astfel, poate fi de așteptat ca aceștia să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă.

15. Ca atare, textele criticate reglementează, în mod clar și precis, conduita pe care trebuie să o urmeze părțile aflate în ipoteza normei legale, respectiv faptul că actele de autorizare,

supraveghere, reglementare și control date în aplicarea Legii nr. 297/2004 trebuie respectate, în caz contrar, persoanelor care se află în ipoteza normei — persoane care sunt profesioniști în domeniul pieței de capital — li se poate atrage răspunderea contravențională, și sunt accesibile, întrucât, după caz, au fost aduse la cunoștință publică prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar între normele legale și cele infralegale există atât o conexiune logică pentru a da posibilitatea destinatarilor acestora să determine conținutul domeniului reglementat, cât și o corespondență sub aspectul forței lor juridice. Destinatarii acestora, având în vedere conținutul normativ, pot avea reprezentarea consecințelor nerespectării lor. În acest context, Curtea a reținut că normele criticate nu pot fi privite prin prisma unei pretinse nerespectări a prevederilor ce reglementează materia redactării actelor normative, acestea fiind în consonanță și cu dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate mai sus își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

16. Referitor la problema procedurii de stabilire și constatare a contravențiilor și aplicării sancțiunilor a cărei reglementare se regăsește la art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004, cu modificările și completările ulterioare, în coroborare cu art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, raportată la dreptul de acces liber la justiție în materia pieței de capital, prin prisma egalității justițiabililor în funcție de materie, inclusiv cu privire la principiul prezumției de nevinovăție, prin jurisprudența precitată, Curtea a constatat că posibilitatea utilizării căilor de atac este prevăzută împotriva tuturor deciziilor și a oricăror alte acte administrative ale Autorității de Supraveghere Financiară, în condițiile legii, astfel cum reiese chiar din normele supuse controlului de constituționalitate. În acest context, Curtea a învederat că Autoritatea de Supraveghere Financiară a fost înființată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, ca autoritate administrativă autonomă, de specialitate, cu personalitate juridică, independentă, autofinanțată, care își exercită atribuțiile potrivit prevederilor legale, prin preluarea și reorganizarea tuturor atribuțiilor și prerogativelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, și se substituie în toate drepturile și obligațiile decurgând din toate actele normative, contractele, convențiile, înțelegerile, protocoalele, memorandumurile, acordurile și altele asemenea, precum și în toate litigiile în care Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private sunt parte [art. 1 alin. (1) și art. 25 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012]. De asemenea, Curtea a reținut că, potrivit art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, orice persoană fizică sau juridică are dreptul de a se adresa instanțelor judecătorești competente dacă se consideră vătămată de aplicarea necorespunzătoare sau de neaplicarea de către A.S.F. a dispozițiilor acestei ordonanțe de urgență, iar, în virtutea art. 21³ din același act normativ, deciziile și orice alte acte administrative emise de A.S.F. se contestă conform Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

17. Față de această împrejurare, cu privire la competența de soluționare a litigiilor în materia criticată atribuită instanțelor de contencios administrativ, prin Decizia nr. 142 din 12 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 335 din 15 mai 2015, paragraful 20, Curtea a subliniat că, potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim de către o autoritate publică, printr-un act administrativ, se poate adresa instanței de

contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Întrucât A.S.F. este o autoritate administrativă autonomă, de specialitate și își îndeplinește obiectivele sale prin adoptarea de norme și emiterea de acte individuale, rezultă că actele emise de această instituție sunt acte de autoritate, care intră sub incidența prevederilor Legii nr. 554/2004, și, prin urmare, întreaga procedură prevăzută de acest act normativ le este aplicabilă. Aceste considerente sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză.

18. Totodată, cu privire la competența de soluționare a litigiilor în materia criticată atribuită instanțelor de contencios administrativ, prin Decizia nr. 302 din 8 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 694 din 9 august 2018, paragrafele 18 și 19, Curtea a reținut că verificarea legalității actelor A.S.F., care sunt acte administrative unilaterale, se face de către o instanță judecătorească, ce se bucură de independență și se caracterizează prin imparțialitate, printr-o procedură care respectă exigențele unui proces echitabil, în condițiile asigurării dreptului la apărare al părților, acestea având posibilitatea de a beneficia de toate garanțiile procesuale pentru a-și valorifica în mod eficient drepturile procedurale. De altfel, Curtea a mai învederat că și în alte materii legiuitorul a instituit competența materială specială a Curții de Apel București (s.n. secția de contencios administrativ), de exemplu, prin dispozițiile art. 19 alin. (7) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 februarie 2016, care prevăd că deciziile adoptate de Consiliul Concurenței în plen vor putea fi atacate în procedura de contencios administrativ la Curtea de Apel București, sau prin dispozițiile art. 4 alin. (4), ale art. 10 alin. (2) și ale art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, potrivit cărora acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia ori contestația împotriva adevărinței prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 din aceeași ordonanță de urgență se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București.

19. În acest context, Curtea a reținut că atât procedura de soluționare a plângerilor formulate împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, ce urmează calea prevăzută de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cât și procedura de stabilire și constatare a contravențiilor, de aplicare a sancțiunilor, de contestare a deciziilor și a oricăror alte acte administrative emise de A.S.F., care urmează calea Legii nr. 554/2004, așa cum dispun prevederile art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 și ale celor cuprinse în titlul X: *Răspunderi și sancțiuni* — în parți referitoare la aplicarea sancțiunilor [spre exemplu, art. 278 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, titlu din care face parte și art. 274 alin. (1) și (3) criticat în cauza de față] —, sunt norme de procedură edictate de legiuitor în virtutea dispozițiilor constituționale ale art. 61 alin. (1), potrivit căruia „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*”, coroborate cu ale art. 126 alin. (2) și ale art. 129, care statuează cu privire la competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată, ce sunt prevăzute numai prin lege, și cu privire la căile de atac, respectiv cu privire la faptul că, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

20. În ceea ce privește criticile formulate în raport cu art. 16 și 21 din Constituție, Curtea observă că, în prezenta cauză, în mare parte, acestea sunt deduse din compararea dispozițiilor Legii nr. 297/2004 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 93/2012 cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, în ceea ce privește configurarea procedurii de stabilire și constatare a contravențiilor, de aplicare a sancțiunilor, precum și a utilizării căilor de atac în materia pieței de capital. Față de

această împrejurare, Curtea observă că, din această perspectivă, critica vizează, mai degrabă, compararea căilor de atac prevăzute de cele două acte normative. Or, cu privire la aspectul comparării unor proceduri judiciare cuprinse în diferite acte normative, Curtea a arătat că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere conformitatea acestui text cu dispozițiile și principiile constituționale, iar nu compararea unor prevederi legale dintr-o lege ori a prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției (Decizia nr. 343 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 31 octombrie 2013).

21. Cu toate acestea, referitor la procedurile diferite prevăzute de anumite acte normative (astfel cum în discuție sunt puse procedurile prevăzute de Legea nr. 297/2004 și de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, raportat la Ordonanța Guvernului nr. 2/2001), în jurisprudența sa, Curtea a arătat că existența unor reglementări diferențiate sub aspectul normelor de procedură în funcție de specificul materiei reglementate reprezintă o particularizare la specificitățile și necesitățile fiecăreia dintre acestea. Stabilirea regulilor procedurale în funcție de specificul materiei reglementate, inclusiv a celor referitoare la exercitarea căilor de atac, în toate componentele sale, ține de opțiunea legiuitorului, fiind impropriu să se pună problema încălcării egalității în drepturi, a accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil prin prisma unor comparații între reguli aplicabile unor domenii distincte, cu individualitate proprie, reguli adaptate specificului materiei în care sunt edictate (pentru identitate de rațiune, a se vedea și Decizia nr. 680 din 21 octombrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 17 ianuarie 2022, paragraful 23).

22. Astfel, prin Decizia nr. 641 din 21 noiembrie 2023, referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea a observat că acestea nu sunt afectate prin normele criticate, întrucât, potrivit jurisprudenței sale, nu se poate vorbi despre încălcarea principiului egalității decât atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă. De asemenea, în concordanță cu ceea ce instanța de contencios constituțional a statuat în mod constant, respectiv că egalitatea de tratament presupune în mod necesar identitatea de situații juridice, calificarea unei reglementări ca fiind discriminatorie se justifică doar atunci când pentru situații similare se instituie regimuri juridice diferite pentru persoanele cărora li se aplică (a se vedea Decizia nr. 432 din 21 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1176 din 13 decembrie 2004). Or, prevederile criticate se aplică deopotrivă, în mod egal, tuturor persoanelor care intră sub incidența acestora și care beneficiază de același tratament juridic.

23. În ceea ce privește pretinsa contradicție a prevederilor criticate cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, ca urmare a faptului că acestea din urmă stabilesc, de principiu, că plângerea formulată împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții suspendă executarea sancțiunilor dispuse prin acesta, fie că sunt principale, fie că sunt complementare, Curtea a reținut că, într-adevăr, această ordonanță reprezintă cadrul general comun în materia privind regimul juridic al contravențiilor, ceea ce nu înseamnă că prin legi speciale, în funcție de valorile sociale ocrotite și de materia reglementată, legiuitorul nu ar putea institui derogări și excepții de la regula generală, întrucât chiar la art. 5 alin. (4) din acest act normativ se prevede că „*prin legi speciale se pot stabili și alte sancțiuni principale sau complementare*”, iar prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 nu dispun de plano suspendarea executării oricăror sancțiuni contravenționale, ci țin seama de anumite elemente prevăzute de lege (spre exemplu, natura și gravitatea sancțiunii contravenționale, partea vătămată care utilizează instituția contestării în materie etc.).

24. De altfel, și Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 prevede următoarele: (i) în cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, după sesizarea autorității publice (în procedura prealabilă) care a emis actul sau a autorității ierarhic superioare, persoana vătămată poate să ceară instanței competente să dispună suspendarea executării actului administrativ unilateral până la pronunțarea instanței de fond, cererea de suspendare soluționându-se de către instanța judecătorească de urgență și cu precădere, cu citarea părților (art. 14); (ii) posibilitatea solicitării suspendării prin acțiunea principală a executării actului administrativ unilateral, pentru motivele antereferite, care se soluționează după regulile deja amintite; (iii) hotărârea dată cererii de suspendare este executorie de drept, iar introducerea recursului împotriva sa, potrivit art. 14 alin. (4) din aceeași lege, nu suspendă executarea.

25. Referitor la accesul liber la justiție și la dreptul la un proces echitabil, analizat prin prisma art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și la interpretarea acestui articol, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut, existând posibilitatea limitărilor implicite admise chiar în afara limitelor care circumscriu conținutul oricărui drept (spre exemplu, Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, paragrafele 37 și 38, și Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în Cauza *Z și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 93). În Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunțată în Cauza *Lungoci împotriva României*, paragraful 36, publicată în Monitorul Oficial României, Partea I, nr. 588 din 7 iulie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că accesul liber la justiție implică, prin natura sa, o reglementare din partea statului, care poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului, iar în Hotărârea din 22 octombrie 1996, pronunțată în Cauza *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, paragrafele 51 și 52, s-a reținut că sunt admise anumite restricții procedurale atât timp cât nu aduc atingere dreptului la un tribunal în substanța sa.

26. De asemenea, cu referire la aplicarea sancțiunilor contravenționale de către autoritățile administrative, accesul liber la justiție și posibilitatea utilizării căilor de atac împotriva actelor prin care se constată și se sancționează contravenții, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărârile din 23 octombrie 1995, 2 septembrie 1998, 16 noiembrie 2004, 18 iulie 2006 și 27 septembrie 2011, pronunțate în cauzele *Gradinger împotriva Austriei*, paragraful 42, *Kadubec împotriva Slovaciei*, paragraful 57, *Lauko împotriva Slovaciei*, paragraful 64, *Canady împotriva Slovaciei*, paragraful 31, *Ștefanec împotriva Republicii Cehe*, paragraful 26, *Menarini Diagnostics — S.R.L. împotriva Italiei*, paragraful 58, a reținut că încredințarea către autoritățile administrative a sarcinii de a constata și de a sancționa contravențiile nu este incompatibilă cu Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și trebuie subliniat că este obligatoriu ca partea sancționată să poată sesiza un tribunal pentru a se pronunța asupra deciziei care a fost luată împotriva sa, tribunal care să ofere garanțiile prevăzute de art. 6 cu privire la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Decizia nr. 198 din 28 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 6 iulie 2020, paragraful 20). În acest context, s-a menționat faptul că art. 6 din Convenție dispune, printre altele, că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

27. Față de această împrejurare, Curtea a constatat că prevederile criticate sunt tocmai o aplicare a dispozițiilor convenționale menționate în susținerea excepției de

neconstituționalitate, prin prisma art. 20 din Constituție, coroborate cu prevederile art. 126 și ale art. 129 din Legea fundamentală, întrucât, așa cum Curtea a arătat mai sus, prevăd posibilitatea soluționării contestației formulate împotriva deciziei de constatare și sancționare a contravențiilor în materia pieței de capital, urmând procedura contenciosului administrativ, de către o instanță independentă și imparțială, astfel cum sunt instanțele judecătorești stabilite în virtutea art. 124 din Constituție, potrivit căruia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți, iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

28. Cu privire la critica potrivit căreia, în contencios administrativ, posibilitatea exercitării recursului nu are semnificația asigurării dublului grad de jurisdicție, având în vedere că recursul nu are caracter devolutiv, fapt ce nu conduce la o nouă judecată în fond, ci este o cale de atac care asigură doar un control de legalitate asupra hotărârii judecătorești atacate, prin Decizia nr. 747 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 6 februarie 2015, paragrafele 25 și 26, Curtea a reținut că dreptul la două grade de jurisdicție este garantat numai în materie penală, potrivit prevederilor art. 2 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, chiar și aici putând fi instituite însă unele excepții de la această regulă. În același sens este și Decizia nr. 491 din 6 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 13 iunie 2008, prin care Curtea, analizând o critică referitoare la lipsa posibilității de a declara și calea de atac a apelului împotriva hotărârii instanței de contencios administrativ, a reținut că intră în competența exclusivă a legiuitorului instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești și modalitatea de exercitare a căilor de atac, iar principiul accesului liber la justiție presupune posibilitatea celor interesați de a le exercita, în condițiile stabilite prin lege, astfel încât accesul liber la justiție nu presupune accesul la toate structurile judecătorești și la toate mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția. Ca atare, niciun text din Constituție nu garantează dreptul la două grade de jurisdicție și nici reglementările internaționale în domeniul drepturilor omului, mai sus menționate, nu garantează dreptul la dublul grad de jurisdicție în cauzele de natură administrativă, ci exclusiv în materie penală.

29. Referitor la procedura prevăzută de Legea nr. 554/2004, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că legiuitorul are îndreptățirea constituțională de a considera materia contenciosului administrativ ca fiind una aparte, cu reguli specifice, inclusiv în ceea ce privește stabilirea căilor de atac. În prezent, în lumina noului Cod de procedură civilă, recursul în materia contenciosului administrativ este esențialmente diferit de recursul exercitat în această materie în vechea reglementare, care permitea, de principiu, examinarea cauzei sub toate aspectele. Așadar, ca urmare a acestei noi reglementări, hotărârile primei instanțe date în litigiile de contencios administrativ rămân supuse în continuare recursului (Decizia nr. 217 din 17 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 11 iulie 2018, paragraful 19, Decizia nr. 747 din 16 decembrie 2014, precitată, paragraful 23, sau Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, paragraful 46).

30. Astfel, art. 20 alin. (1) și (2) din Legea nr. 554/2004, a cărei procedură este aplicabilă în contestarea deciziilor A.S.F., prevede că hotărârea pronunțată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare, iar recursul suspendă executarea și se judecă de urgență. Față de această împrejurare, Curtea a constatat că, prin derogare de la regimul de drept comun prevăzut în Codul de procedură civilă, în contenciosul administrativ, recursul este, în toate cazurile, suspensiv de executare, așadar hotărârea pronunțată în primă instanță, potrivit legii contenciosului administrativ, deși nu este susceptibilă de apel, nu poate fi pusă în executare. În cazul admiterii recursului, instanța casează sentința și rejudecă

procesul în fond. Casarea cu trimitere spre rejudecare la prima instanță este permisă o singură dată în cursul unui proces, în două cazuri expres și limitativ prevăzute în art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, și anume atunci când hotărârea primei instanțe a fost pronunțată fără a se judeca fondul sau dacă judecata s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată, atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterile fondului. Nu se poate dispune casarea cu trimitere dacă judecata în primă instanță s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată la administrarea probelor, dar a fost legal citată la dezbaterile fondului, în acest caz urmând ca instanța de recurs să caseze sentința și să rejudece litigiul în fond. Prin urmare, partea interesată va avea astfel posibilitatea de a-și realiza o apărare eficientă. De altfel, această opțiune a legiuitorului a fost impusă de exigența soluționării cu celeritate a procesului dedus judecătii, aceasta fiind una dintre caracteristicile acțiunii în contencios administrativ (pentru identitate de rațiune, a se vedea Decizia nr. 217 din 17 aprilie 2018, paragraful 18, și Decizia nr. 747 din 16 decembrie 2014, paragrafele 21 și 24, precitate).

31. Ca atare, persoanelor interesate să conteste deciziile A.S.F., respectiv autorilor excepției de neconstituționalitate, li se asigură, fără nicio îngrădire, dreptul de a se adresa justiției, cerând anularea deciziilor prin care au fost constatate și sancționate contravențiile prevăzute de cadrul legal în materie, desigur urmând procedura dispusă de normele criticate, respectiv de art. 278 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 și de art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, care fac trimitere la Legea nr. 554/2004 și care, așa cum Curtea a arătat deja, instituie atât posibilitatea suspendării executării actului administrativ unilateral, cât și posibilitatea oricărei persoane care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată, beneficiind de o judecată în fond, precum și de calea de atac a recursului ce are regimul juridic stabilit prin legea contenciosului administrativ. În contextul dat, este firesc ca acestea să susțină și să dovedească netemeinicia ori nelegalitatea deciziilor contestate (emise ca urmare a constatării contravenției și aplicării sancțiunii aferente), ceea ce reprezintă

aplicarea principiului general al procedurii civile, potrivit căruia cel ce face o afirmație în cadrul judecătii trebuie să o dovedească (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 504 din 5 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 21 ianuarie 2014), nefiind convertită într-o încălcare a prezumției de nevinovăție.

32. Prin urmare, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru juridic, stabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, iar prin reglementarea criticată legiuitorul a dat efectivitate drepturilor constituționale pretins a fi încălcate, transpunându-le la nivel infraconstituțional prin normele supuse controlului de constituționalitate.

33. Având în vedere specificul și complexitatea materiei pieței de capital, a operațiunilor cu instrumente financiare, a asigurărilor și reasigurărilor etc., precum și a profesioniștilor care operează în domeniu, legiuitorul a stabilit norme speciale și specifice, atât de constatare și sancționare a nerespectării normelor legale în materie apărute în desfășurarea activităților respective, cât și în ceea ce privește procedura de contestare a actelor de constatare și sancționare a contravențiilor în contextul dat, derogând de la cadrul general prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, fără ca prin această modalitate de legiferare să fie adusă atingere prevederilor constituționale și convenționale menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

34. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată mai sus sunt aplicabile *mutatis mutandis* și își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

35. În ceea ce privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit jurisprudenței sale dezvoltate în dinamica controlului de constituționalitate, acestea nu au incidentă în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece dispozițiile criticate nu reglementează cu privire la restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale în sensul prevăzut de textul constituțional (Decizia nr. 267 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 25 august 2020, paragraful 26).

36. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihai Fercală, Iulian Stan, Sorin Mihăilă și Elena Mihăilă și de Societatea de Investiții Financiare Transilvania — S.A. din Brașov în Dosarul nr. 435/64/2014* al Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 272 alin. (2) lit. a) și ale art. 274 alin. (1) și (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, raportate la art. 21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionita Cochintu

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind alocarea unei sume din Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2025, pentru unitatea administrativ-teritorială Rona de Sus, județul Maramureș

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 30 alin. (4) și (5) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă alocarea sumei de 1.176 mii lei din Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2025, bugetului local al unității administrativ-teritoriale Rona de Sus, județul Maramureș, pentru realizarea lucrărilor urgente și complexe generate de prăbușirea de teren din satul Coștiui, comuna Rona de Sus, județul Maramureș.

Art. 2. — Pentru asigurarea fondurilor necesare finanțării lucrărilor prevăzute la art. 1 se suplimentează cu suma de 1.176 mii lei

Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2025.

Art. 3. — Ordonatorul principal de credite răspunde de modul de utilizare, în conformitate cu dispozițiile legale, a sumelor alocate potrivit prevederilor art. 1.

Art. 4. — Ministerul Finanțelor este autorizat să introducă modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat pe anul 2025.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Tánczos Barna

p. Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Marin Țole,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

București, 19 august 2025.
Nr. 662.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea unor măsuri în acordarea de ajutoare de urgență în bani persoanelor care se află în situații de necesitate cauzate de inundațiile produse în județele Neamț și Suceava, în perioada 27-28 iulie 2025

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 84 alin. (2) din Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Persoanele care se află în situații de necesitate cauzate de inundațiile produse în județele Neamț și Suceava, în perioada 27-28 iulie 2025, beneficiază de ajutoare de urgență pentru repararea, reabilitarea sau reconstrucția locuințelor, după cum urmează:

a) pentru situația în care proprietarul deține pentru construcția afectată autorizație de construire potrivit Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și asigurare obligatorie a locuințelor în conformitate cu Legea nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în completarea despăgubirii asigurării obligatorii, ajutorul de urgență reprezintă 90% din diferența dintre valoarea rezultată din raportul de evaluare întocmit la nivelul comitetelor județene

pentru situații de urgență și valoarea despăgubirii din asigurare, dacă valoarea despăgubirii de la asigurator este mai mică decât cea a comitetelor județene pentru situații de urgență. În această categorie sunt incluse și imobilele pentru care nu era necesară emiterea autorizației de construire;

b) pentru situația în care proprietarul deține pentru construcția afectată autorizație de construire potrivit Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și nu deține asigurare obligatorie a locuințelor în conformitate cu Legea nr. 260/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la bugetul de stat se alocă o sumă ce reprezintă 70% din valoarea pagubei, astfel cum reiese din raportul de evaluare întocmit la nivelul comitetelor județene pentru situații de urgență;

c) pentru situația în care proprietarul nu deține pentru construcția afectată autorizație de construire potrivit Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

și nici asigurare obligatorie a locuințelor în conformitate cu Legea nr. 260/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la bugetul de stat se alocă o sumă ce reprezintă 50% din valoarea pagubei, astfel cum reiese din raportul de evaluare întocmit la nivelul comitetelor județene pentru situații de urgență;

d) pentru situația în care proprietarul nu deține pentru construcția afectată autorizație de construire potrivit Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dar deține asigurare obligatorie a locuințelor în conformitate cu Legea nr. 260/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în completarea despăgubirii asigurării obligatorii se alocă, de la bugetul de stat, o sumă ce reprezintă 70% din diferența dintre valoarea rezultată din raportul de evaluare întocmit la nivelul comitetelor județene pentru situații de urgență și valoarea despăgubirii primite de la asigurator.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. a) se acordă inițial 30% din valoarea pagubei rezultată din raportul de evaluare întocmit de comitetele județene pentru situații de urgență, urmând ca după primirea despăgubirii de la asigurator să se acorde restul de sume până la procentul de 90%.

(3) În situația în care aferent unei construcții edificate cu autorizație de construire există extindere a acesteia fără autorizație de construcție, ajutorul se acordă prin aplicarea criteriilor prevăzute la alin. (1) calculate procentual în funcție de suprafețele acestora.

(4) Ajutorul de urgență prevăzut la alin. (1) se acordă persoanelor prevăzute la art. 4 alin. (2).

Art. 2. — (1) Ajutoarele prevăzute de prezenta hotărâre se acordă ținând cont de ajutoarele de urgență acordate în baza Hotărârii Guvernului nr. 629/2025 privind acordarea unor ajutoare de urgență pentru sprijinirea familiilor și persoanelor singure afectate de fenomenele meteorologice periculoase produse în luna iulie 2025 în județele Neamț și Suceava și pentru suplimentarea bugetului Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, astfel:

a) în completarea ajutorului de urgență acordat în baza Hotărârii Guvernului nr. 629/2025 dacă suma rezultată potrivit art. 1 alin. (1) este mai mare decât cuantumul acestuia;

b) în limita ajutorului de urgență acordat în baza Hotărârii Guvernului nr. 629/2025 dacă suma rezultată potrivit art. 1 alin. (1) este mai mică decât cuantumul acestuia.

(2) În situația în care proprietarul deține un contract de asigurare a locuinței împotriva dezastrelor naturale obligatoriu PAD și unul facultativ care acoperă riscul de inundații care împreună acoperă integral valoarea prejudiciului, atunci se acordă doar ajutorul prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 629/2025.

Art. 3. — Prin derogare de la prevederile art. 54 și 55 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, aprobate prin

Hotărârea Guvernului nr. 1.154/2022, cu modificările și completările ulterioare, pentru acordarea ajutorului de urgență prevăzut la art. 1 nu se impun completarea cererii și nici efectuarea de anchete sociale.

Art. 4. — (1) Ajutoarele de urgență nominale se aprobă prin notă de către ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale sau de persoana desemnată în acest scop.

(2) Pentru aprobarea ajutoarelor de urgență nominale, agențiile pentru plăți și inspecție socială din județele Neamț și Suceava întocmesc borderoul cu persoanele care urmează să beneficieze de ajutor pe baza listelor aprobate prin hotărârea comitetelor județene pentru situații de urgență.

(3) Borderourile prevăzute la alin. (2) se avizează de primarii localităților afectate și de prefecți și conțin în mod obligatoriu:

a) numele și prenumele titularului ajutorului de urgență;

b) adresa de domiciliu/reședință;

c) suma reprezentând evaluarea daunelor;

d) existența autorizației de construire potrivit Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e) existența asigurării obligatorii a locuințelor în conformitate cu Legea nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În situația în care se cunoaște valoarea despăgubirii ce va fi acordată de asigurator se va trece și valoarea acesteia.

(4) Pe baza borderourilor centralizatoare prevăzute la alin. (2), Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială întocmește situațiile centralizatoare cu titularii ajutorului de urgență cu propunerea de aprobare, pe care le transmite Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale pentru aprobare.

(5) Plata ajutorului de urgență se poate face atât prin mandat poștal, cât și prin cont bancar. Pentru plata prin cont bancar, titularul își va exprima opțiunea în scris pe baza unei declarații pe propria răspundere.

(6) Colectarea și prelucrarea datelor necesare acordării ajutoarelor de urgență se fac cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și a legislației naționale aplicabile domeniului protecției datelor.

Art. 5. — Pentru plata ajutoarelor de urgență prevăzute la art. 1, solicitarea acestora se efectuează de către agențiile teritoriale până cel târziu la data de 12 decembrie 2025.

Art. 6. — Plata ajutoarelor de urgență prevăzute la art. 1 alin. (1) se asigură din bugetul alocat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale pentru anul 2025, în limita sumelor alocate potrivit art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 629/2025.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,

Petre-Florin Manole

p. Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Marin Țole,

secretar de stat

Ministrul finanțelor,

Alexandru Nazare

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 243

din 23 iunie 2025

Dosar nr. 2.673/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.673/1/2024, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 14.522/3/2023, de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 3.539/3/2023* și de Tribunalul Iași — Secția I civilă, în Dosarul nr. 1.813/99/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la această problemă de drept.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

8. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 26 septembrie 2024, în Dosarul nr. 14.522/3/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în interpretarea prevederilor art. 23 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017), a personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică, ce a efectuat triajul epidemiologic din punctele de trecere a frontierei, potrivit art. 8 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei, aprobată cu completări prin Legea nr. 20/2020, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020), este îndreptățit la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de art. unic lit. A pct. 1 și 9 din anexa nr. 8 la Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018), potrivit art. 7 alin. (5) capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017.

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 19 noiembrie 2024, cu nr. 2.673/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la data de 23 iunie 2025.

10. La data de 13 decembrie 2024, la acest dosar a fost conexat Dosarul nr. 2.952/1/2024, având ca obiect sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 3.539/3/2023*, cu privire la următoarea problemă de drept:

Dacă personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică (medici și asistenți medicali) care a fost implicat în măsurile luate pe perioada pandemiei de coronavirus beneficiază în perioada martie 2020 — martie 2022 de sporul pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. b) și alin. (5) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu art. unic lit. A pct. 1 din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 și dacă acordarea acestui spor este condiționată de existența buletinelor de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens potrivit art. 5 din Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, chiar și în situația în care angajatorul nu a procedat la expertizarea locurilor de muncă, deși s-au schimbat condițiile de muncă.

Dacă participarea efectivă, în aplicarea măsurilor de limitare a unor epidemii deosebit de grave și altele asemenea stabilite de Ministerul Sănătății și declarate prin ordin, implică în mod obligatoriu contact direct al personalului din cadrul direcțiilor de sănătate publică cu persoanele infectate sau este suficientă participarea acestora în cadrul anchetelor epidemiologice prin contactarea telefonică a persoanelor.

11. La data de 11 februarie 2025 s-a dispus și conexarea Dosarului nr. 333/1/2025, având ca obiect sesizarea formulată de Tribunalul Iași — Secția I civilă, în Dosarul nr. 1.813/99/2024, cu privire la următoarea problemă de drept:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. unic lit. A pct. 1 din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, prin raportare la art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, se cuvine reclamanților, angajați în cadrul Direcției de Sănătate Publică Iași, implicați în mod direct în acțiuni de prevenire, gestionare și combaterea infecțiilor cu COVID-19, sporul pentru condiții deosebit de periculoase cuprins între 55% și 85% pentru toată perioada stării de urgență (16 martie 2020—14 mai 2020), respectiv de alertă (15 mai 2020—8 martie 2022) a pandemiei COVID-19?

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

12. Legea-cadru nr. 153/2017

„Sporul pentru condiții de muncă

Art. 23. — Locurile de muncă și categoriile de personal, precum și mărimea concretă a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexele nr. I-VIII și condițiile de acordare a acestuia se stabilesc, în cel mult 60 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin regulament-cadru elaborat de către fiecare dintre ministerele coordonatoare ale celor 6 domenii de activitate bugetară, respectiv învățământ, sănătate și asistență socială, cultură, diplomație, justiție, administrație, de către instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, precum și de către autoritățile publice centrale autonome, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea fiecăruia dintre ministerele coordonatoare, a fiecăreia dintre instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională sau a fiecăreia dintre autoritățile publice centrale autonome, cu avizul Ministerului Muncii și Justiției Sociale și al Ministerului Finanțelor Publice și cu consultarea federațiilor sindicale reprezentative domeniului de activitate.”

Anexa nr. II — Familia ocupațională de funcții bugetare „Sănătate și asistență socială”

Capitolul II — Reglementări specifice personalului din sănătate, din unitățile de asistență medico-socială și din unitățile de asistență socială/servicii sociale

„Art. 7. — (1) În raport cu condițiile în care se desfășoară activitatea, pot fi acordate, pentru personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale, cu respectarea prevederilor legale, următoarele categorii de sporuri: (...) **b)** pentru condiții deosebit de periculoase: (...) asistență medicală de urgență și transport sanitar, acordată prin serviciile de ambulanță și structurile de primire a urgențelor (UPU — SMURD, UPU, CPU), secții și compartimente de ATI, de terapie intensivă și de terapie acută (...), epidemii deosebit de grave și altele asemenea, stabilite de Ministerul Sănătății, cuantumul sporului este de până la 85% din salariul de bază. Nivelul sporului se stabilește de conducerea fiecărei unități sanitare cu personalitate juridică, de comun acord cu sindicatele reprezentative semnatare ale contractului colectiv de muncă la nivel de sistem sanitar și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate în bugetul de venituri și cheltuieli; (...)

(5) Personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică poate beneficia, în raport cu condițiile de muncă, de sporurile prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c) și e), dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții cu personalul care beneficiază de aceste sporuri.”

13. Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018

Anexa nr. 2 — Mărimea sporului pentru condiții deosebit de periculoase acordat în baza prevederilor art. 7 alin. (1) lit. b) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare

„Articol unic. — Personalul care își desfășoară activitatea în condiții deosebit de periculoase beneficiază de sporul prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. b) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

A. Spor de la 55% până la 85% din salariul de bază:

1. personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din cadrul direcțiilor de sănătate publică, al Institutului Național de Sănătate Publică și din cadrul ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie care participă efectiv în aplicarea măsurilor de limitare a unor epidemii deosebit de grave și altele asemenea stabilite de Ministerul Sănătății și declarate prin ordin; (...)

Anexa nr. 8 — Mărimea sporului pentru personalul care își desfășoară activitatea în condiții deosebite cum ar fi stres sau risc, acordat în baza prevederilor art. 7 alin. (1) lit. h) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare

„Articol unic. — Personalul care își desfășoară activitatea în condiții deosebite cum ar fi stres sau risc beneficiază de sporul prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. h) de la cap. II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

A. Spor de la 12% până la 15% din salariul de bază:

1. personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unități, secții și compartimente cu paturi din specialitățile: traumatologie vertebro-medulară și neuromotorie, chirurgie cardiovasculară, chirurgie cardiacă și a vaselor mari, chirurgie vasculară, cardiologie intervențională, chirurgie toracică, ortopedie și traumatologie, chirurgie plastică-microchirurgie reconstructivă, chirurgie și ortopedie pediatrică, hematologie, chirurgie generală, urologie; (...)

9. personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din secții și compartimente cu paturi de medicină internă, pneumologie, cardiologie, recuperare cardiologică, diabet zaharat, nutriție și boli metabolice, gastroenterologie, recuperare respiratorie. (...)

14. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020

Art. 8. — „(...) (5) Triajul epidemiologic din punctele de trecere a frontierei se asigură de către direcțiile de sănătate publică județene și/sau a municipiului București prin personalul propriu sau prin personal delegat/detașat din cadrul altor unități sanitare. (...)”

III. Expunerea succintă a proceselor

15. În dosarele în care au fost formulate sesizările de către *Curtea de Apel București — Secția a VII-a privind conflicte de muncă și asigurări sociale* și de către *Tribunalul Iași — Secția I civilă*, instanțele de trimitere sunt investite cu soluționarea apelului/cererii de chemare în judecată, introduse de reclamantii — angajați ai direcțiilor de sănătate publică, medici și asistenți medicali, prin care aceștia solicită calcularea și plata sporului pentru condiții deosebit de periculoase de muncă, respectând cuantumul minim de 55% până la 85% din salariul de bază, prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 și de Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, pe perioada stării de urgență și a stării de alertă, în timpul pandemiei de COVID-19.

16. În această perioadă, reclamantii au efectuat triajul epidemiologic în punctele de trecere a frontierei, în vămi și aeroporturi, potrivit prevederilor art. 8 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020, au efectuat anchete epidemiologice și recoltare teste COVID, triaj epidemiologic, asigurarea transportului probelor recoltate în vederea diagnosticării cazurilor de infecție cu virusul COVID-19 în focare, astfel încât se consideră îndreptățiți la plata sporului pentru condiții deosebit de periculoase de muncă.

17. În dosarul având ca obiect sesizarea formulată de *Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale*, instanța de trimitere este investită cu soluționarea cererii formulate de o federație sindicală, în numele și pentru membrii săi — angajați ai unei direcții de sănătate publică, prin care se solicită calcularea și plata aceluiasi spor, cu motivarea că, în calitate de medici epidemiologi și asistenți medicali, au efectuat anchete epidemiologice și recoltare teste COVID în focare.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularii sesizărilor

18. Instanțele de trimitere au constatat îndeplinite cerințele art. 1 și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, raportat la obiectul cererilor, categoria de personal din care fac parte reclamantii, existența unei chestiuni de drept ce condiționează soluționarea pe fond a cauzelor și nestatuarea de către instanța supremă.

19. De asemenea, au apreciat că problema de drept în discuție prezintă un grad de dificultate suficient pentru a justifica intervenția instanței supreme, având în vedere că își are izvorul în reglementări nou-intrate în vigoare, iar modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017 și Regulamentului-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, în raport cu diferite categorii de sporuri, inclusiv cu sporul în cauză, conturează riscul apariției unei jurisprudențe neunitare, al unor soluții divergente, ceea ce s-a dorit a fi evitat prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, împrejurare ce justifică necesitatea declanșării mecanismului de unificare a jurisprudenței reprezentat de hotărârea prealabilă.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

20. Părțile nu și-au exprimat punctele de vedere altfel decât prin cererile formulate în fața instanțelor de trimitere.

VI. Punctele de vedere ale completurilor de judecată care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept

21. *Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale* a apreciat că, deși, de principiu, acest spor poate fi acordat, nu se poate reține,

în cazul activităților de triaj epidemiologic din punctele de trecere a frontierei, îndeplinirea condiției desfășurării unei activități similare celei desfășurate de personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și medico-sociale ce a participat efectiv la aplicarea măsurilor de limitare a epidemiei declanșate de virusul SARS-CoV-2.

22. *Tribunalul Iași — Secția I civilă* a apreciat că personalul direcțiilor județene de sănătate publică ce a efectuat triajul epidemiologic în punctele de frontieră este îndreptățit la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase, dacă se constată, în concret, că este îndeplinită cerința desfășurării unei activități similare celei desfășurate de personalul medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și medico-sociale ce a participat efectiv la aplicarea măsurilor de limitare a epidemiei declanșate de virusul SARS-CoV-2.

23. *Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale* a apreciat că reclamantii — personal contractual al unei direcții de sănătate publică pot fi îndreptățiți, de principiu, a beneficia de sporul pentru condiții deosebit de periculoase de până la 85% din salariul de bază pretins în condițiile art. 7 alin. (5) raportat la art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv ale art. unic lit. A pct. 1 din anexa nr. 2 și art. unic lit. A pct. 1 și 9 din anexa nr. 8 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, și anume dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții cu personalul care beneficiază de acest spor, respectiv cu personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale, ce a participat efectiv la aplicarea măsurilor de limitare a unor epidemii deosebit de grave și altele asemenea stabilite de Ministerul Sănătății și declarate prin ordin.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

24. În legătură cu sesizarea formulată de *Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale*, în Dosarul nr. 14.522/3/2023, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești și opinii teoretice din care a rezultat orientarea unanimă în sensul că personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică, care a efectuat triajul epidemiologic din punctele de trecere a frontierei, potrivit art. 8 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020, este îndreptățit la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase numai dacă este îndeplinită condiția prevăzută de art. 7 alin. (5) din Legea-cadru nr. 153/2017, mai exact, dacă activitatea desfășurată a avut loc în aceleași condiții cu personalul care beneficiază de sporul pentru condiții deosebit de periculoase. Astfel, de la caz la caz, trebuie analizate atribuțiile, precum și condițiile de lucru ale personalului din cadrul direcțiilor de sănătate publică, care a efectuat triajul epidemiologic din punctele de trecere a frontierei. Simpla desfășurare a triajului epidemiologic din punctele de trecere a frontierei nu este suficientă pentru acordarea sporului.

25. În legătură cu sesizarea formulată de *Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale*, în Dosarul nr. 3.539/3/2023*, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești și opinii teoretice, din care a rezultat, cvasiunanim, că salariații reprezentați în cauză, personal contractual al unei direcții de sănătate publică, pot fi îndreptățiți, în principiu, a beneficia de sporul pentru condiții deosebit de periculoase în condițiile art. 7 alin. (1) lit. b) și alin. (5) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu art. unic lit. A pct. I din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, dacă sunt îndeplinite toate condițiile ce rezultă din aceste dispoziții legale și dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții cu personalul care beneficiază de acest spor, și anume cu personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile

medico-sociale, ce a participat efectiv în aplicarea măsurilor de limitare a unor epidemii deosebit de grave și altele asemenea stabilite de Ministerul Sănătății și declarate prin ordin.

26. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

27. Instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor legale a căror interpretare se solicită, în sensul vizat de sesizările conexe.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

28. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au apreciat că nu sunt întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizărilor conexe, nefiind întrunită condiția existenței unor chestiuni dificile de drept.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, precum și raportul întocmit de judecătorii-raportori, constată următoarele:

29. Potrivit art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „(1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal. (...) (3) Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.”

30. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă, în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”, iar, potrivit art. 4, „dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (...), precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.”

31. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;
- d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

32. Spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită, iar Înalta Curte de Casație și Justiție poate fi sesizată și de către completele de judecată investite cu soluționarea cauzelor în primă instanță sau în calea de atac, fiind eliminată condiția sesizării doar de către completele de

judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor care sunt investite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.

33. În cauza de față, sesizările îndeplinesc trei dintre condițiile de admisibilitate, respectiv existența unor cauze în curs de judecată în primă instanță sau în calea de atac, cauzele se încadrează între cele prevăzute limitativ la art. 1 din ordonanța de urgență, iar problemele litigioase nu fac obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

34. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în sesizările formulate în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă — dreptul comun în materie —, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o chestiune de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării.

35. Totodată, s-a statuat că problema de drept supusă dezlegării trebuie să ridice serioase dificultăți de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, dificultăți decurgând din neclaritatea normei, din caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

36. Ca atare, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege fie din cauză că acesta este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare sau că și-ar putea extinde efectele după data abrogării lui (prin ultraactivitate), fie că ar intra în coliziune cu principii fundamentale ale dreptului.

37. Definitorie pentru această procedură este dezlegarea de principiu pe care o poate da instanța supremă în legătură cu sensul normei de drept, cu cea mai adecvată interpretare a lui, atunci când este susceptibil de mai multe înțelesuri, astfel încât ulterior, printr-o aplicare corespunzătoare din partea instanțelor, jurisprudența să capete coerență și unitate.

38. Dimpotrivă, chestiunea de drept aptă a fi dezlegată prin mecanismul hotărârii prealabile nu poate consta în realizarea unor operațiuni de interpretare și aplicare a unui text de lege în raport cu circumstanțele particulare ce caracterizează fiecare litigiu; chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să aibă ca obiect interpretarea unor dispoziții legale, iar nu modul concret de aplicare a acestora la situații specifice.

39. Interpretarea și aplicarea legii, în circumstanțele specifice fiecărei cauze, sunt competențe care aparțin instanței de judecată investite și reprezintă o obligație ridicată la rang de principiu fundamental, ce își găsește consacrarea în prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Judecătorul cauzei este cel chemat să rezolve și posibilele dificultăți de interpretare ori de corelare a unor norme juridice, fie ele neclare ori incomplete, folosind metodele de interpretare a legii, în acord cu principiile de drept, cu statuările doctrinare și cele jurisprudențiale în materie, atât timp cât interpretarea legii substanțiale și a celei de procedură reprezintă o etapă distinctă și absolut necesară în procesul de aplicare a dreptului la o situație de fapt concretă.

40. Referitor la această condiție de admisibilitate, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată, din analiza încheierilor de ședință prin care s-a dispus sesizarea instanței supreme, faptul că

instanțele de trimitere nu indică nicio dificultate de analiză și soluționare a chestiunilor de drept pentru care au formulat cele trei sesizări.

41. În acest sens, în dosarele în care au fost formulate sesizările de către Curtea de Apel București — Secția a VII-a privind conflicte de muncă și asigurări sociale și de către Tribunalul Iași — Secția I civilă, instanțele de trimitere sunt învestite cu soluționarea apelului/cererii de chemare în judecată, introduse de reclamânți — angajați ai direcțiilor de sănătate publică, prin care aceștia solicită calcularea și plata sporului pentru condiții deosebit de periculoase de muncă, respectând cuantumul minim de 55% până la 85% din salariul de bază, prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 și de Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, pe perioada stării de urgență și a stării de alertă, în timpul pandemiei de COVID-19, ca urmare a efectuării, în punctele de trecere a frontierei, în vămi și aeroporturi, potrivit prevederilor art. 8 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020, a triajului epidemiologic, respectiv asigurarea transportului probelor recoltate în vederea diagnosticării cazurilor de infecție cu virusul COVID-19.

42. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept observă că instanța de trimitere — Curtea de Apel București — Secția a VII-a privind conflicte de muncă și asigurări sociale, prin încheierea de ședință din data de 26 septembrie 2024, în exprimarea opiniei cu privire la sesizare, după menționarea dispozițiilor legale incidente, arată că *personalul direcțiilor de sănătate publică ce a efectuat triajul epidemiologic din punctele de trecere a frontierei nu este îndreptățit la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase, acesta nedesfășurând o activitate care să prezinte același risc de contagiune ridicat ca activitatea desfășurată de personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale și neparticipând la aplicarea măsurilor de limitare a epidemiei de SARS-CoV-2, astfel cum acestea au fost avute în vedere de legiuitor.*

43. Tribunalul Iași — Secția I civilă, prin Încheierea de ședință din data de 7 noiembrie 2024, în exprimarea punctului de vedere cu privire la sesizare, după menționarea dispozițiilor legale incidente, reține că *„(...) rămâne de analizat dacă activitățile desfășurate în concret de reclamânți impun sau nu acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase, examinare care urmează a fi efectuată pe fondul cauzei (...), urmând ca instanța de judecată să stabilească în raport cu probele ce vor fi administrate dacă activitatea de triaj desfășurată de salariații în cauză în punctele de frontieră a prezentat același risc de contagiune ridicat ca activitatea desfășurată de personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale.*

Prin urmare, în opinia instanței de judecată, personalul direcțiilor de sănătate publică județene ce a efectuat triajul epidemiologic din punctele de trecere a frontierei este îndreptățit la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de art. unic lit. A din anexa nr. II a Regulamentului-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, prin raportare la art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, dacă se constată în cazul concret că este îndeplinită cerința desfășurării unei activități similare celei desfășurate de personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale ce a participat efectiv în aplicarea măsurilor de limitare a epidemiei declanșate de virusul SARS-CoV-2 (...).”

44. În dosarul având ca obiect sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, instanța de trimitere este învestită cu soluționarea unei cereri prin care se solicită calcularea și plata

aceluiași spor, cu motivarea că, în calitate de medici epidemiologi și asistenți medicali, reclamânții au efectuat anchete epidemiologice și recoltare teste COVID-19 în focare.

45. Prin încheierea de sesizare, punctul de vedere al instanței a fost că: *„(...) salariații reprezentați în cauză, personal contractual al unei direcții de sănătate publică, pot fi îndreptății, de principiu, a beneficia de sporul pentru condiții deosebit de periculoase (...) dacă sunt îndeplinite toate condițiile ce rezultă din aceste dispoziții legale și dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții cu personalul care beneficiază de acest spor, și anume cu personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale, ce a participat efectiv în aplicarea măsurilor de limitare a unor epidemii deosebit de grave și altele asemenea stabilite de Ministerul Sănătății și declarate prin ordin. Totodată, în funcție de interpretarea dispozițiilor legale referitoare la participarea efectivă în aplicarea măsurilor de limitare a unor epidemii deosebit de grave și altele asemenea stabilite de Ministerul Sănătății și declarate prin ordin (contact direct al personalului din cadrul direcțiilor de sănătate publică cu persoanele infectate/anchete epidemiologice telefonice), salariații reprezentați în cauză ar putea fi îndreptății, în principiu, raportând această interpretare la activitățile efectiv desfășurate în concret de fiecare reclamant în parte pe perioada pandemiei de coronavirus COVID-19. De asemenea, (...) eventualul drept al salariaților reprezentați în cauză de a beneficia de acest spor trebuie raportat și la obligativitatea sau nu a existenței buletinelor de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens potrivit art. 5 din Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018.”*

46. Astfel, lectura încheierilor de sesizare nu permite decelarea vreunei dificultăți din partea acestor instanțe de aplicare și interpretare a dispozițiilor legale relevante soluționării obiectului cererilor de chemare în judecată formulate prin prisma cauzei lor juridice, neinducându-se faptul că problemele de drept propuse instanței supreme spre dezlegare ar fi născute dintr-un text incomplet sau neclar ori susceptibil de interpretări contradictorii.

47. Dimpotrivă, Curtea de Apel București — Secția a VII-a privind conflicte de muncă și asigurări sociale exprimă o certitudine asupra modului de interpretare a ansamblului normativ dedus soluționării, prin sublinierea unei evidențe a concluziei reieșite din coroborarea tuturor dispozițiilor legale pe care le identifică a fi relevante. În acest sens, instanța de trimitere se rezumă la o prezentare a textelor normative indicate a fi relevante pentru proces în contextul obiectului cererii de chemare în judecată, precum și la expunerea unei concluzii de certitudine a modului lor de aplicare și interpretare.

48. Tribunalul Iași — Secția I civilă susține că acțiunea reclamantilor ar fi întemeiată doar dacă, în raport cu probele ce vor fi administrate, ar rezulta că activitatea de triaj desfășurată de salariații în cauză în punctele de frontieră a prezentat același risc de contagiune ridicat ca activitatea desfășurată de personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile sanitare și unitățile medico-sociale.

49. Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale menționează că salariații reprezentați în cauză pot fi îndreptății, de principiu, a beneficia de sporul pentru condiții deosebit de periculoase, dacă sunt îndeplinite toate condițiile ce rezultă din aceste dispoziții legale și dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții cu personalul care beneficiază de acest spor.

50. Totodată, dincolo de analiza efectuată la nivelul instanței de trimitere prin încheierile de sesizare, aspectele reieșite din punctele de vedere teoretice sau jurisprudența identificată la nivelul celorlalte instanțe judecătorești din România (tribunale și curți de apel), ca urmare a demersurilor prealabile efectuate de

Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura de soluționare a cauzelor de față, nu indică existența vreunui dubiu asupra aplicării și interpretării contextului normativ, ci răspunsurile transmise ori hotărârile judecătorești comunicate indică o abordare unitară, similară celei prezentate de Curtea de Apel București — Secția a VII-a privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

51. În mod corespunzător, declanșarea mecanismului de preîntâmpinare a jurisprudenței neunitare nu reiese a fi necesară în această ipoteză, dat fiind că nu rezultă vreun caracter neclar al normelor relevante proceselor de fond, care să fi fost susceptibile de interpretări diferite, lipsind o dificultate reală și serioasă în care să se afle instanța de trimitere în alegerea uneia dintre variantele potențiale de interpretare.

52. Altfel spus, un simplu demers de cercetare a cadrului normativ asociat în mod direct problemei cu care a fost investit judecătorul fondului, prin cererea de chemare în judecată și apărările formulate în fiecare cauză, permite identificarea dispozițiilor aplicabile, iar conținutul lor normativ nu se prezintă ca fiind incomplet sau neclar ori susceptibil de

interpretări contradictorii, lipsind, așadar, potențialul de a genera practică neunitară.

53. În procedura dezlegării unei chestiuni de drept, rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, inclusiv în cazul sesizărilor formulate în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, rămâne unul extraordinar și subsecvent, procedura putând fi parcursă atunci când o chestiune de drept, determinantă pentru soluționarea pe fond a unei cauze, nu apare ca fiind de ajuns de clară, prin raportare la dispozițiile legale din care derivă, generând dificultăți de înțelegere și aplicare, având astfel vocația de a conduce la o jurisprudență neunitară, ceea ce nu este cazul în speță.

54. În consecință, cum mecanismul instituit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 este menit să dea o rezolvare de principiu unei/unor chestiuni de drept punctuale, iar nu să soluționeze o cerere de chemare în judecată prin prisma ansamblului cauzei sale juridice, Înalta Curte de Casație și Justiție va conchide în sensul că nu sunt îndeplinite cumulativ toate condițiile de admisibilitate necesare pentru a interveni o dezlegare în drept potrivit sesizărilor ce i-au fost adresate, astfel că acestea vor fi respinse, ca inadmisibile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 14.522/3/2023, de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 3.539/3/2023*, și de Tribunalul Iași — Secția I civilă, în Dosarul nr. 1.813/99/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

„Dacă, în interpretarea prevederilor art. 23 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică, ce a efectuat triajul epidemiologic din punctele de trecere a frontierei, potrivit art. 8 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei, aprobată cu completări prin Legea nr. 20/2020, cu modificările și completările ulterioare, este îndreptățit la acordarea sporului pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de art. unic lit. A pct. 1 și 9 din anexa nr. 8 la Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă prevăzut în anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a condițiilor de acordare a acestuia, pentru familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate și asistență socială», aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, cu modificările și completările ulterioare, potrivit art. 7 alin. (5) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017.”

„Dacă personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică (medici și asistenți medicali) care a fost implicat în măsurile luate pe perioada pandemiei de coronavirus beneficiază în perioada martie 2020-martie 2022 de sporul pentru condiții deosebit de periculoase prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. b) și alin. (5) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017 coroborat cu art. unic lit. A pct. 1 din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018 și dacă acordarea acestui spor este condiționată de existența buletinelor de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens potrivit art. 5 din Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, chiar și în situația în care angajatorul nu a procedat la expertizarea locurilor de muncă, deși s-au schimbat condițiile de muncă.

Dacă participarea efectivă, în aplicarea măsurilor de limitare a unor epidemii deosebit de grave și altele asemenea stabilite de Ministerul Sănătății și declarate prin ordin, implică în mod obligatoriu contact direct al personalului din cadrul direcțiilor de sănătate publică cu persoanele infectate sau este suficientă participarea acestora în cadrul anchetelor epidemiologice prin contactarea telefonică a persoanelor.”

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. unic lit. A pct. 1 din anexa nr. 2 la Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 153/2018, prin raportare la art. 7 alin. (1) lit. b) din capitolul II din anexa nr. II la Legea-cadru nr. 153/2017, se cuvine reclamanților, angajați în cadrul Direcției de Sănătate Publică Iași, implicați în mod direct în acțiuni de prevenire, gestionare și combaterea infecțiilor cu COVID-19, sporul pentru condiții deosebit de periculoase cuprins între 55%-85% pentru toată perioada stării de urgență (16 martie 2020-14 mai 2020), respectiv de alertă (15 mai 2020-8 martie 2022) a pandemiei COVID-19?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 23 iunie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

C I R C U L A R Ă

**privind rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii
constituite în lei începând cu perioada de aplicare
24 iulie-23 august 2025**

Având în vedere dispozițiile art. 5 și ale art. 8 alin. (3) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,
în aplicarea prevederilor art. 9 alin. (1), (2), (4) și (5) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2024 privind regimul rezervelor minime obligatorii,
în temeiul art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României h o t ă r ă ș t e:

Articol unic. — Începând cu perioada de aplicare 24 iulie-23 august 2025, rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii constituite în lei este de 0,86% pe an.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 11 august 2025.
Nr. 22.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

C I R C U L A R Ă

**privind rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii
constituite în euro începând cu perioada de aplicare
24 iulie-23 august 2025**

Având în vedere dispozițiile art. 5 și ale art. 8 alin. (3) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,
în aplicarea prevederilor art. 9 alin. (1), (2), (4) și (5) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2024 privind regimul rezervelor minime obligatorii,
în temeiul art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României h o t ă r ă ș t e:

Articol unic. — Începând cu perioada de aplicare 24 iulie-23 august 2025, rata dobânzii plătite la rezervele minime obligatorii constituite în euro este de 0,16% pe an.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 11 august 2025.
Nr. 23.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR
